

Oslo Arkitektforenings Arkitekturpris 2022

Oslo Arkitektforenings Arkitekturpris deles i år ut for niende gang. Prisen har som formål å rette oppmerksomhet mot 1) arkitektur- og byutviklingsprosjekter av høy kvalitet i Oslo og Akershus, 2) sentrale og aktuelle rammebetingelser for faget, og 3) våre bygde omgivelser som helhet. Prisen kan tildeles enkeltpersoner, firmaer eller tverrfaglige team for prosjekt(er) realisert i Oslo og Akershus – herunder også publikasjoner og utstillinger.

Pris- og stipendkomiteen har i år vurdert totalt 15 nominasjoner opp mot kriteriene for tildeling. De fire følgende prosjektene ble så valgt ut for befaring, inkludert en grundig presentasjon ved prosjektenes arkitekter/ansvarlige:

Mino - tilbygg til Villa Grande og Senter for studier av Holocaust og livsynsminoriteter av Transborder Studio og Statsbygg.

Pressens Hus av Atelier Oslo, KIMA Arkitektur og Aspelin Ramm.

Heggedal Torg og Wesselskvartalet, begge av Vignæs+Kosberg++Arkitekter.

Dette er alle prosjekter med et høyt arkitektonisk nivå og kompleksitet, og som samtidig tar opp sentrale og aktuelle rammebetingelser for faget på forskjellige måter, men juryen var enstemmig om at det valgte vinnerprosjektet svarer best på prisens helhetlige formål. I de tilfeller hvor det har vært tvil om enkeltmedlemmers habilitet, er OAFs habilitetsrutiner fulgt.

Årets vinner er en transformasjon av to bevaringsverdige bygårder i Skippergata i Kvadraturen til det nye Pressens Hus, med kontorer for elleve forskjellige mediebedrifter samt utadrettet bruk til arrangementer, med ambisjon om å bli hele landets samlingssted for kunnskap og debatt om journalistikk og medier. Opprinnelig ønsket utvikler Aspelin Ramm å transformere byggene til boliger, men møtte sterk motstand fra Byantikvaren og boligplanene måtte skrinlegges. Da Pressens hus med NTB og en rekke andre mediebedrifter viste interesse for lokaliseringen, hadde KIMA Arkitektur og Atelier Oslo allerede en inngående kjennskap til de eksisterende byggene fra arbeidet med boligprosjektet. Juryen anser prosjektet for å være et særdeles vellykket eksempel på transformasjon av en eldre eksisterende bygningsmasse med bevaringshensyn, til en ny bruk som tilfredsstillende dagens krav til funksjonalitet og tilgjengelighet.

Utvendig er fasadene nærmest uendret, men står fram med en gjenfunnet eleganse, nypusset og med nøye restaurert stukkatur, og på gateplanet er det kun den nye lunsjkafeen og hovedinngangen som diskret henter om bygårdens nye indre verden. Prosjektet er organisert arkitektonisk og funksjonelt rundt to nye atrier som utgår fra bygårdens tidligere bakgårder. Et lagerbygg i den ene bakgården er revet, men bæresystemet er bevart og får stå igjen som et kraftig rødlaakkert stålskjelett som gir en tyngre og solid karakter til dette atriet. I kontrast til dette står det andre atriets lette karakter, med eikespiler på gallerier opphengt i rødmalte stålstag fra krysslagte limtrebjelker, som i tillegg til å bære glasstaket filtrerer dagslys helt ned til første etasje.

Atriene fungerer akustisk, lysmessig og arkitektonisk for å binde bygningene sammen til en kompakt helhet, beriket av nivåforskjellene og særegenhetene som den eksisterende bygningsmassen utgjør. Detaljeringen i prosjektet er basert på tilpasningsdyktige og robuste prinsipper som strekker til i møte med uregelmessighetene i den eksisterende situasjonen. Samlet gir dette interiørene en variasjon og intimitet som er uvanlig i næringsbygg. Uregelmessighetene og særtrekkene i det eksisterende gattes ikke over, men vises

pragmatisk fram som kvaliteter. Slik synes nye elementer å gå opp i en symbiose med det eksisterende bygget, langt fra en mer dogmatisk modernistisk holdning som krever klar kontrast mellom nytt og gammelt. Her er det ikke alltid opplagt hvor skillet går og et element har ofte flere funksjoner. Eksempelvis er to eksisterende trappeløp bevart, som gjør bevegelsen gjennom bygget rikere. De romlige og bevaringsrelaterte begrensningene har her ledet til et spesialtilpasset prosjekt med særpreg og sterk identitet som er vanskelig å oppnå i nye bygg. Bindingene som ligger i eksisterende bygningsmasse, har her stimulert til arkitektonisk innovasjon. Til tross for totalentreprisformen har arkitektenes vilje til gjennomarbeidede løsninger og håndverksmessig kvalitet her lykkes og fått gjennomslag.

Arkitektene har gjennom erfaringene fra en rekke transformasjonsprosjekter utviklet en pragmatisk holdning og udogmatisk tilnærming til arbeidet med eldre bygg. Dette kommer overbevisende fram i prosjektet for Pressens Hus, med alle sine krevende forutsetninger. Prosjektet kan slik bli et viktig forbilde og en inspirasjon for arbeidet med å tilrettelegge for ny bruk av Oslos mange tomme kulturbygg og andre eldre bygninger, og skape en økt bevissthet om at arkitektonisk gjennomarbeidet gjenbruk av eldre bygg er verdt å satse på.

Oslo Arkitektforenings Arkitekturpris 2022 tildeles arkitektkontorene KIMA Arkitektur og Atelier Oslo for prosjektet **Pressens Hus** (Skippergata 24). Komiteen ønsker samtidig å berømme byggherre Aspelin Ramm for viljen til å satse på et så unikt og krevende prosjekt.

Oslo, 15.06.22

OAFs pris- og stipendkomité v/ Siri Moseng, Bodil Reinhardsen, Matthew Anderson og Anders Melsom